

hvor alle kan følge med, og derfor syntes jeg, det var udmærket stadig væk at have det forslag.

Det, jeg sagde, men det hørte hr. Vesselbo åbenbart ikke, var, at vi ville undgå, at vi i dag skulle til at have en kampafstemning her i Folketingssalen, hvor vi ikke kunne blive enige, hvor noget måske blev forkastet og noget blev vedtaget, så forhandlingerne brød sammen. Så ville det ikke være muligt at nå længere med de forhandlinger, som jeg godt vil kvittere for at hr. Vesselbo har medvirket til at jeg også blev indbudt til. Det vil jeg gerne anerkende. Det var altså den afstemning, vi ikke ønskede i dag. Det er ikke tiden at tage den afstemning, for vi ville sende det signal til ministeren, at vi gerne vil forhandle.

Det har hr. Vesselbo simpelt hen fejlopfattet. Jeg tror, at hr. Vesselbo tror, der foregår et eller andet underligt taktisk spil eller manøvrering eller sådan noget, men vi er oprigtige mennesker, der mener det, vi siger.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det er nok helt forkert af mig at tænke, at hr. Keld Albrechtsen kunne være med i et eller andet taktisk spil. Det ville ligge hr. Keld Albrechtsen meget fjernt.

Det, der jo er pointen her, er, at vi har stået, og hr. Keld Albrechtsen har selv gjort det, og diskuteret et element i vandmiljøplan III, nemlig en afgift. Da kvælstof netop er det centrale, er det, at jeg ikke helt kan forstå, hvorfor hr. Keld Albrechtsen ikke trak det her beslutningsforslag, netop for at være konsekvent i sin holdning om, at vi ikke skulle debattere tingene.

I øvrigt taler hr. Keld Albrechtsen om en kampafstemning. Nu er det op til hr. Keld Albrechtsen at komme med et forslag til vedtagelse, som vi kunne stemme om. Det havde hr. Keld Albrechtsen jo ikke behovet, og derfor var det op til hr. Keld Albrechtsen, om det her skulle have været en god, saglig debat. Det mente hr. Keld Albrechtsen så ikke at det kunne blive, og derfor trak han forespørgslen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er jeg nødt til at sige til hr. Eyvind Vesselbo, at jeg synes simpelt hen ikke, at han hører, hvad jeg siger.

Jeg sagde: Vi er på den ene side enige med hr. Vesselbo i, at det er godt med en åben debat, en offentlig debat, som alle kan se og følge med i.

Det syntes vi at vi skulle have i dag, og derfor opretholdt vi beslutningsforslaget. Der er i øvrigt også et yderligere beslutningsforslag, fremsat af De Radikale, Socialdemokratiet og SF, og det har man også opretholdt. Men vi ønskede på den anden side ikke at fremkalde en konfrontation. Vi ønskede at sende det signal, at vi fortsat ønsker at forhandle.

Det kan hr. Eyvind Vesselbo åbenbart ikke forstå logikken i. Jeg synes, at logikken er krydstalkar: Vi ønsker en offentlig debat, men vi ønsker ikke en konfrontation, for vi vil gerne undersøge mulighederne for at opnå et forlig med regeringen. Jeg kan ikke sige det klarere, men det er måske mine talegaver, som ikke rækker til hr. Vesselbos niveau. Jeg kan altså ikke komme det nærmere.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om midlertidigt stop for svinefarme.

Af Pernille Blach Hansen (S), Jørn Jespersen (SF) og Martin Lidegaard (RV) m.fl.
(Fremsat 2/12 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

For omtrent 3 år siden, den 21. februar 2001, afviste min forgænger et beslutningsforslag, B 62, om midlertidigt stop for udvidelse og nyetablering af svinefarme. Forslaget var dengang fremsat af Socialistisk Folkeparti.

Sidste år, den 12. maj 2003, afviste vi her i salen B 130 om midlertidigt stop for udvidelse af svinebedrifter og etablering af nye svinebedrifter. Dette forslag blev fremsat af Det Radikale Venstre.

De to tidligere beslutningsforslag blev i mine øjne afvist på et godt og sagligt grundlag, nemlig at der foregik en seriøs indsats for at holde miljøbelastningen fra husdyrproduktionen, herunder svineproduktionen, under kontrol.

Kl. 19.05

Med dagens forslag om midlertidigt stop for svinefarme, skal vi så til det igen. Det på et tidspunkt, hvor vi lige har modtaget evalueringen af vandmiljøplan II, og hvor regeringen på baggrund af det forberedende arbejde har fremlagt et udspil til en kommende vandmiljøplan III-af-tale.

Evalueringen af vandmiljøplan II har vist, at målsætningen om en halvering af udvaskningen til vandmiljøet er lykkedes. Effekten heraf er, at koncentrationen af kvælstof i vandløbene samt i de fleste fjorde og kystvande er faldet.

Endelig synes jeg, det er glædeligt, at der er en tendens til et fald i kvælstofkoncentrationen i det øvrige grundvand, hvilket er konstateret på baggrund af målinger fra sandjordsoplande.

Det er resultater, der skal holdes fast i, og derfor skal en ny vandmiljøplan sikre disse resultater, samtidig med at vi tager fat på de miljøproblemer, som vi ikke tidligere har beskæftiget os med.

Regeringens udspil til en kommende vandmiljøplan III fokuserer derfor på fire hovedindsatsområder: For det første en reduktion af fosforoverskuddet, for det andet en reduktion af fosforudledningen, for det tredje nedbringelse af lugtgener fra husdyrbrug og gylle og for det fjerde konsolidering af den opnåede reduktion af kvælstofudledning, herunder forenkling og effektivisering af kvælstofreguleringen.

Fire tiltag, som jeg allerede tidligere har diskuteret, nemlig når vi har drøftet dem ved vandmiljø III-forhandlinger, og hvor vi ellers har nævnt det. Det er altså en forskningsindsats, der også skal medtage udviklingen af ny teknologi, som kan nedbringe emissioner fra anlæggene.

Itsvind og trusler mod sårbar natur og biodiversitet er mere end et nationalt anliggende. Næringsstoffer fra nær og fjern bidrager til påvirkning af miljø og natur i Danmark. Kravene i EF's nitrat-, habitat- og vandrammedirektiv er derfor mit udgangspunkt, når jeg vurderer, om den danske husdyrproduktion har en størrelse

og foregår på en måde, der er forenelig med behovet for at passe på miljø og natur. Vi skal leve op til EU-kravene. Det er godt for miljø og natur, og det fremmer en fair konkurrence på tværs af de europæiske landegrænser.

Med vandmiljøplan II fik et bredt flertal i Folketinget tilvejebragt den vandbeskyttelse, der skulle til for at implementere nitratdirektivet fuldt ud.

Danmark er fortsat et af de eneste lande med en betydelig husdyrproduktion, der har fået Kommissionens godkendelse. Vi er, specielt på baggrund af de resultater vi lige har set for vandmiljøplan II, et skridt foran sammenlignet med de andre medlemslande.

Påvirkningerne fra landbruget har betydning for naturens tilstand. Det gælder både naturen i vandet samt de tørre naturtyper, som påvirkes og forringes af kvælstof fra luften. Det luftbårne kvælstof er et problem for en række sårbare naturtyper, og for at Danmark kan leve op til sin forpligtelse efter EF's habitatdirektiv.

Vi har i dag førstebehandlet L 146, som bl.a. foreslår ændring i naturbeskyttelsesloven, og L 145, som er et forslag til en ny skovlov. Disse to forslag fuldfører implementering af habitatdirektivets krav til beskyttelse og forvaltning af de internationale naturbeskyttelsesområder.

Lige før jul vedtog vi miljømålsloven, der implementerer planlægningsbestemmelserne i vandrammedirektivet og habitatdirektivet. Med loven blev der som noget nyt indført bindende mål for kvaliteten af vandmiljøet og for naturkvaliteten i de internationale naturbeskyttelsesområder. Det er et af kerneområderne i vandrammedirektivet, og dermed har arbejdet med at gennemføre dette taget sin begyndelse.

Det er ikke alene vandmiljø og beskyttelsen af naturområder, som regeringen arbejder med. Også varetagelse af hensynet til den befolkning, der skal leve med store husdyrbrug som naboer, er vi meget optaget af. Jeg nedsatte derfor sidste efterår det såkaldte Nabogeneudvalg, hvor bl.a. Landsforeningen for Gylleramte og Dansk Landbrug har set nærmere på reglerne for lokalisering af husdyrbrug og har drøftet godt nabo-skab og godt landmandskab.

På baggrund af nogle af de anbefalinger, som udvalget er kommet med, bad jeg Skov- og Naturstyrelsen om at udsende et brev til kommunerne, hvor det bl.a. understreges, at det er vigtigt, at kommunerne medtager lugtgener i miljøtilsynet og i vurderingen af ansøgning om nye

svinebrug eller udvidelse af eksisterende svinebrug af hensyn til de omkringboende naboer.

Derudover har jeg som opfølgning på Nabo-geneudvalgets anbefalinger fået udarbejdet et forslag til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor afstandskravene til områder med beboelse og enkeltliggende naboer skærpes. Efter forslaget, som i øjeblikket er ude i høring, skal der bl.a. indføres en forbudszone på 50 m, så det ikke længere vil være muligt at etablere eller udvide et husdyrbrug inden for en afstand af 50 m fra enkeltliggende naboer, byzoner, sommerhusområder og lignende.

Ifølge Amtsrådsforeningen er niveauet for antallet af ansøgninger om udvidelse eller nyetablering af husdyrbedrifter nogenlunde konstant. I 2001 var der 2.400 ansøgninger, i 2002 var der 2.528 ansøgninger, og frem til 1. juli 2003, altså halvvejs, var der 1.194.

Samtidig med at ca. 2.000-2.500 årligt ansøger om udvidelse eller nyetableringer, ophører produktionen på mange ejendomme. Ifølge oplysninger fra kommunerne falder det samlede antal ejendomme med erhvervs-mæssigt dyrehold, altså et direkte fald, med ca. 1.300-1.500 ejendomme årligt.

Kl. 19.10

Den samlede husdyrbestand målt i dyreenheder er kun svagt stigende. Fra 1992 til 2002 er antallet af husdyr målt i dyreenheder steget fra ca. 2,4 millioner til 2,5 millioner. Der er sket en forskydning mod flere svin og færre kvæg.

Og med alle de initiativer, som jeg netop har nævnt: udspil til en ny vandmiljøplan III, fortsat konsolidering af initiativer i forbindelse med vandmiljøplan II, implementering af habitatdirektivet ved en ændring af naturbeskyttelsesloven og en helt ny skovlov, og vedtagelsen af miljømålsloven, mener jeg, at regeringen allerede har taget højde for de hensyn til naboer, natur og drikkevand, som forslagsstillerne henviser til.

Jeg kan derfor ikke på regeringens vegne støtte forslaget om midlertidigt stop for svinefarme.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Tak for redegørelsen. Jeg har to spørgsmål til ministeren. Det første er: I de sidste uger har vi jo desværre meget klart set, at vi ikke har styr på, hvor mange svin der egentlig er i staldene i Danmark. Ministeren er jo selv gået forrest, hvad jeg er glad for, og har sagt, at nu må vi have styr på,

hvor mange der egentlig er, og at vi må sikre, at kommunerne får styr på det, og vi må måske også forhåbentlig hæve straffen for at overtræde de bestemmelser, der er.

Men det giver mig sådan en lidt usikker følelse af, hvor mange svin der egentlig er i Danmark. Kunne det ikke være motivation for, indtil vi får styr på administrationen af det her, at sige: Så udsteder vi altså ikke flere tilladelser, for vi risikerer at udstede dem, om man så må sige, på et falsk grundlag? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er lidt i samme dur. Vi ved, at om føje år skal vi leve op til et vandrammedirektiv, som sandsynligvis vil stille skrappe krav til mere af vores vand end dem, vi selv stiller i dag, havde jeg nær sagt. Det vil sige, at vi kommer til at skulle købe de her tilladelser tilbage om 5 år eller risikerer det i hvert fald. Er det ikke noget, der indgår i ministerens overvejelser?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil starte med at svare på det første omkring antallet af svin. Det er sådan, at jeg finder det helt uacceptabelt, at man ikke overholder de regler, der jo gælder for alle efter miljøbeskyttelsesloven, både landbrug og industri. Og jeg forventer klart, at der bliver skredet ind fra kommunerne, og jeg forventer klart, at man bliver politianmeldt. Sådan er tingene, og sådan er tilstanden.

Derfor vil jeg gerne sige, at jeg øjeblikkelig har bedt Skov- og Naturstyrelsen – de har faktisk deres møde i morgen med Kommunernes Landsforening, hvor de aftaler, hvordan det skal gøres – om, at man griber ind. Man tæller nu op på alle i stedet for det, som man gør i dag, hvor det jo ikke er alle, der bliver optalt hvert år, men det sker nu. Alle, der er godkendelsespligtige, og det er godt og vel 600 ejendomme, bliver talt op, og så må vi se, hvordan tallene ser ud.

Det får mig til at sige, at efter de oplysninger, jeg har, så ved vi godt, hvad antallet af svin er i Danmark, fordi det opregnes på en anden måde. Det er dér, hvor man kommer ind og har Danmarks Statistik og slagteriet osv., men man ved ikke, på hvilke ejendomme de produceres, og det er det, der er problemet. Det er selvfølgelig helt uantageligt, for så påvirker det miljøet på en måde, som vi ikke kan kontrollere, og det er jo klart utilfredsstillende.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg havde også det andet spørgsmål om vandrammedirektivet, det nåede ministeren ikke.

Men det behøver jeg ikke at gentage.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge, om ministeren kan oplyse, hvor længe han regner med, det tager, før man får talt disse 600 ejendomme op, og om man kunne overveje at undlade at udstede endnu flere beviser og dermed måske indirekte komme til at, kunne man sige, give tilladelse til landmænd, der har overtrådt de her regler, mens man får styr på administrationen.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan kort sige, at det ved jeg først helt kontant i morgen, fordi vi har et møde med Kommunernes Landsforening. Men det er klart, at ting, som at talmaterialet ikke er til stede, og at det er forskelligt talmateriale, vi tæller op efter, er helt uantageligt. I en teknologisk verden, som vi lever i, kan vi selvfølgelig tælle op.

Jeg vil gerne svare på spørgsmålet, men vi er bare nødt til først at have det møde, for at vi kan få afklaret, hvordan vi kan gøre det. Om det er nødvendigt at stramme der, kan jeg ikke sige endnu til hr. Martin Lidegaard.

Så var der spørgsmålet, om vi kunne komme i en situation – det var, fordi jeg ikke havde tid lige før – hvor vi måske skulle tilbagekøbe. Ja, altså sådan som det er nu, skal amterne VVM-vurdere, om der er en påvirkning af natur og miljø. Man skal også bruge den kumulative effekt. Man skal også påvise, om den enkelte ejendomsudvidelse påvirker natur og miljø. Sker det, så skal det tænkes ind i en tilladelse eller et afslag. Så det skal altså allerede ske nu.

Så vi går klart ud fra, at vi, da vi har udpeget vore habitatområder osv., ikke kommer i en situation, hvor det sker. Det er i hvert fald den vurdering, jeg kan have i dag.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg forstod indledningen på ministerens tale sådan lidt: Skal vi nu til det igen? Jeg tror, man skal se det her som et udtryk for rettidig omhu i forbindelse med, at nu skal vi jo helst ikke komme til at gøre nogle ting, som vi kan komme til at fortryde senere hen.

Men nu har bl.a. Fyns Amt været ude og sige, at hvis man på baggrund af de målsætninger, der både er på nuværende tidspunkt og dem, der kommer i vandrammedirektivet, ikke får stoppet op nu, så kommer vi til at virkelig at betale en regning senest i 2009. Mener regeringen, at det er mest miljø for pengene, som jo er regeringens mantra, hvis det forholder sig sådan, at man kommer til at købe udvidelsestilladelser tilbage i 2009?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil bare gerne sige til hr. Torben Hansen, at når jeg har sagt, at nu skal vi til det igen, så er det jo, fordi den tidligere regering med min forgænger, som kommer fra det parti, som hr. Torben Hansen kommer fra, jo netop den 21. februar 2001 afviste at gå ind i den debat, og det var ikke, fordi det ikke også kunne noteres dér, hvilke ansøgninger der var.

Jeg mener klart, at når man afviste det fra den tidligere regerings side, så er det selvfølgelig med det samme argument, som vi gør nu, nemlig fordi man er ved at få styr på tingene. Sådan kan jeg kun tro det, for det kan jo ikke have ændret sig meget.

Jo, vi har udpeget habitatområderne, vi har gjort en større indsats for naturen og miljøet. Det kan så måske være et argument, det kan jeg ikke lige overskue. Men jeg vil bare sige, at jeg ingen grund har til at tro, at den tidligere regering ikke afviste det på en måde, hvor den simpelt hen sagde, at det ikke var det, der skulle ske nu. Og jeg mener stadig væk ikke, at vi kommer i en situation, hvor vi skal tilbagekøbe i 2009.

Lad mig understrege, at det forsøg, der er i Odense Fjord, er helt lokalt, og at man selv skriver i den afrapportering, at man ikke kan lægge de modeller og de resultater, der ligger der, til grund for hele landet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Torben Hansens sidste korte bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det er fuldstændig korrekt, at man har haft den samme debat i 2001, men kan ministeren ikke bekræfte, at man i 2001 havde en vandmiljøplan II, som var ved at blive udmøntet, mens vi står i et vadested nu, hvor der er bred enighed i Folketinget om, at man skal have lavet en vandmiljø-

plan III, og at der kommer nogle nye målsætninger inden sommerferien? Kan ministeren ikke bekræfte, at der er den forskel på 2001 og 2004, hvor vi nu står i et vadedsted, og hvor der er nye målsætninger undervejs?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Det, jeg kan sige omkring den situation, der var i forbindelse med vandmiljøplan II, er, at den tidligere regering udelukkende fokuserede på kvælstof. Det kan man gøre, men det var jo ud fra nitratdirektivet, hvor man sagde, at der skal nås et eller andet, for at vi kan få nitratdirektivet implementeret i Danmark og Kommissionen godkender det.

Det, den her regering har gjort støttet godt op af en stribe partier, som har tilkendegivet, at de godt vil hjælpe med til det, og det skal jeg kvittere for ved samme lejlighed, er, at vi går ind og siger, at det ikke er nok at kigge på kvælstof, vi skal også kigge på fosfor, vi skal også kigge på forskning, vi skal også kigge på, at vi laver dyrkningsfri zoner langs målsatte vandløb og søer osv.

Og så har der jo været hele den diskussion omkring bræmmer osv. Der har været meget i spil, og ikke mindst her har regeringspartierne jo også oplevet Dansk Folkeparti spille meget med i det.

Det har vi jo hørt tidligere, også i debatten, hvor vi har haft en diskussion af de her ting, og vi må jo sige, at det altså kræver en ekstra indsats, når vi nu skal ind og se på de der ting, der skal med nu. Deri ligger også de i forhold til ammoniak særlig sårbare områder.

Så jeg er enig med hr. Torben Hansen i, at der er et stort arbejde at gøre, men det er også det, vi er i gang med, så der er faktisk mere grund til at afvise det i dag end i 2001.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ministeren beklagede sig til den radikale ordfører lidt over, at det kneb med tiden. Nu vil jeg så give ministeren lidt mere tid i forbindelse med kontrollen af de 600 største svineproducenter. Jeg vil gerne have en detaljeret redegørelse for, hvordan det skal foregå. Snakker vi slagtotal, snakker vi om, at man skal tage ud og tælle grise op direkte, eller hvad har man tænkt sig at gøre for at få en regulær kontrol af disse 600 største producenter?

Jeg har et spørgsmål mere. Det er spørgsmålet om, om der er frist på de godkendelser, der gives til en forøget svineproduktion, når man ikke snakker VVM, men når man snakker screening?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal kun lige sige meget klart omkring de 600: Jeg har godt hørt, at nogle diskuterer, at der er flere sæt tal, vi skal arbejde med og sådan noget.

Jeg kan bare sige klart: Jeg finder det helt, helt uantageligt, at man ikke kan finde ud af, hvor mange svin man kan have på sin ejendom, når man har fået at vide efter miljøbeskyttelsesloven, hvor mange man har ret til.

Derfor vil jeg sige: Vi mødes i morgen, og jeg skal også gerne give udvalget en redegørelse for, hvordan vi agter at gøre det, men nu mødes vi altså i morgen med Kommunernes Landsforening og finder ud af, hvad det er, der er problemet i det her. Jeg kan allerede sige nu, at jeg har svært ved at se, at der overhovedet kan være nogen problemer, og skulle der være nogle, så vil de i hvert fald blive løst.

Vi vil ikke acceptere, at vi sidder og kigger på, at der er nogle, der producerer så mange flere svin, end de har lov til, og det vil vi skride ind over for. Og det, der skal til, vil vi selvfølgelig servere i morgen, men vi er nødt til at have en debat med dem, der er impliceret i det.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det andet spørgsmål, jeg stillede, nåede ministeren ikke. Det får ministeren så muligheden for nu.

Jeg er enig med ministeren i, at det er utroligt, at man ikke kan holde styr på den her situation omkring, hvor mange svin der produceres. Og jeg glad for, at ministeren vil gå ind og sikre, at det her virkelig bliver gennemført, sådan at der bliver en kontrol. Det vil jeg tage ministerens ord for og så sige, at når ministeren lover, at problemerne virkelig bliver løst i morgen og i nærmeste fremtid – eller i hvert fald bliver aftalt at blive løst i morgen – så vil jeg ikke afkræve ministeren en nærmere redegørelse for, hvordan det skal foregå.

Men jeg ser frem til, at ministerens løfte så også bliver holdt.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Ja, men det vil vi så få fælles gods i her, for jeg kan kun bekræfte, at jeg også finder, som jeg har sagt ved flere lejligheder, at det simpelt hen ikke er acceptabelt. Vi vil skride ind over for det, og vi mener, at det må kunne løses teknologisk, hvilket talmateriale der skal ligge til grund. Det må man altså sige.

Omkring det med VVM og screeninger er det jo sådan, som jeg ved at hr. Touborg ved, at screeningerne går forud for VVM. Og det er klart, at der er et sæt regler, der gælder for screeninger, hvor man har lov til at bygge. Så er det VVM. Så vidt jeg ved, men jeg skal gerne give hr. Kristen Touborg det skriftligt, gælder det efter de almindelige regler, og jeg tror faktisk, det er 3 år, at man har ret til at opretholde det, og derefter frafaldes det. Men jeg skal gerne tjekke det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bl.a. gerne vende tilbage til det med vandrammedirektivet og også spørge til de svar, som vi har fået fra ministeren.

Jeg vil også gerne takke for, at vi har fået det materiale, vi bad om i forbindelse med vandmiljøforhandlingerne. Men deraf fremgik jo, at der fortsat er betydelige problemer med, at vi ikke overholder naturens tålegrænser. Det skal så sammenholdes med, at vi kan komme i den situation, at vi heller ikke overholder vandrammedirektivet.

Det betyder jo, at vi, alt som tiden nærmer sig 2009, kan komme i den situation, at vi så meget hurtigt på meget kort tid skal til at træffe mere vidtgående foranstaltninger. Derfor vil det være klogt ud fra det, man betegner som rettidig omhu, allerede at gå i gang nu.

Derfor vil jeg da godt spørge: Mener ministeren så, det er forsvarligt i de amter, hvor man ligger et betydeligt stykke over gennemsnittet af dyreenheder pr. ha, at man så fortsat bare giver godkendelser?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg har jo klart sagt og skrevet ud til amterne, at man skal medregne den kumulative effekt. Og den kumulative effekt betyder jo, at man skal kigge på det samlede dyreenhedstryk, så det skal man altså indregne. Det står i øvrigt i VVM-direktivets bilag, jeg tror, det er bilag 2. Men der

står det helt klart, at den kumulative effekt skal med.

Men jeg må sige, at nu skal vi ind og kigge på vandrammedirektivet, og det betyder, at amterne er ved at lave deres basisanalyse af, hvordan der ser ud i de søer og vandløb, vi har derude, hvad der skal så komme af tiltag og derefter en handlingsplan for dem.

Og der vil jeg bare gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at det vigtige her er, at vi finder ud af, hvor vi skal gribe ind. Nu må vi ikke begynde at lave nogle instrumenter, som kommer til at gælde for hele landet, så vi dermed ikke kan ramme de områder selektivt, der er problemet. Og det er det, jeg mener, er helt afgørende, nemlig at vi skal kende de forhold. Og der tror jeg ikke på, at amterne i dag ikke vil tænke det ind. Det ved de de skal. De ved, de skal gå ind og kigge på det, og de kender selvfølgelig også deres søer, åer og vandløb.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen vi er da fuldstændig indstillet på at drøfte, om man skal se på det amt for amt eller region for region, hvis det lykkes regeringen at komme igennem med det der regions-noget.

Men så vil jeg godt spørge ministeren: Hvis nu dette arbejde med vandrammedirektivet viser, at der altså ikke er plads til så stor en kumulativ effekt, som ministeren kalder det, og at man i øjeblikket faktisk sidder og giver tilladelser på et grundlag, som de beregninger så efterfølgende måske viser sig slet ikke er forsvarlige, så begår man jo nogle fejl, og de fejl skal man jo så ud og bøde for ved at skulle betale erstatninger for at få de tilladelser tilbage, som man har givet.

Det var det, hr. Martin Lidegaard var inde på. Jeg vil bare høre, om vi ikke kunne tage det med i drøftelserne, for ikke alene laver man en fejl, men man skal så oven i købet også til at betale en del penge for efterfølgende at rette fejlen.

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo er tænkte eksempler; altså man går jo ind og siger: Gad vide, hvordan det ender i 2009. Derfor må jeg bare sige, at nu er det jo ikke sådan, at vi skal til at lave målanalyser og basisanalyser i amterne. Altså ved vi slet ingenting om, hvordan vandløbene, søerne og åerne ser ud? De er

jo målsatte inden. Selvfølgelig vil det give nogle variationer i det nu, men der er det bare, at jeg siger, at man skal passe på, når man f.eks. forledes til at tro, at det projekt for Odense Fjord er dækkende for resten af landet. Det er det ikke.

Derfor er det godt, at vi fik det vandrammedirektiv vedtaget den 22. december sidste år, for nu har vi værktøjerne, og nu går vi så i gang.

Jeg diskuterer gerne alle forhold i vandmiljøplan III – det tror jeg også hr. Keld Albrechtsen har lagt mærke til – men jeg tilkendegiver ikke i dag, at jeg mener, at vi skal ind og se på de ting nu, for jeg går ud fra, at det bliver løst, sådan som det skal.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til miljøministeren.

Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører.

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil gerne rose miljøministeren for at tage del i den her debat på en seriøs måde, for når man ser på det her beslutningsforslag, må jeg sige, at det er lidt svært at tage det seriøst, men jeg synes, det er flot, at ministeren har gjort det, for hvad er det, der står:

»Folketinget opfordrer regeringen til at indføre et øjeblikkeligt stop for etablering og udvidelse af svinebedrifter, indtil en ny aftale om Vandmiljøplan III er indgået.«

Jeg tror ikke, forslagsstillerne helt har gennemtænkt, hvad de gjorde, da de fremsatte det her forslag, for der bliver jo ganske givet snart her i løbet af marts måned en aftale om vandmiljøplan III. Det vil så sige, at man her foreslår, at der skal stoppes for udvidelse af svinefarme, indtil denne her aftale er indgået.

Sagen er jo, at det her forslag ganske givet ikke kan nå at blive vedtaget, inden aftalen om vandmiljøplan III er indgået – vi skal ind omkring den 1. april – så det vil sige, at ministeren har stået og diskuteret et forslag, som tiden indhenter indenom. Det vil sige, at den samlede opposition fremsætter et forslag, som egentlig er totalt meningsløst, og det skal vi altså bruge tid på her i Folketinget i stedet for at bruge kræfterne på nogle andre ting.

Men det overrasker mig ikke så meget, for det er jo den linje, som oppositionen har kørt på miljøområdet igennem de sidste 2 år og 4 måneder. Så det overrasker mig sådan set ikke, men der er jo nok nogle, der ville sige, at det er spild af tid at diskutere et forslag, som simpelt hen ikke har

nogen mulighed for at få indflydelse på noget som helst.

Tænk, hvis vi sagde ja til det og det kørte videre – og det gør det jo – så vil det sige, at når vi når til målet, så er der en vandmiljøplanaftale, og hvad så med det her forslag, som vi så har brugt tid på?

Nu skal jeg så prøve alligevel at gå en lille smule ind i det. Der tales meget om, at der bliver flere husdyrbedrifter. Det passer jo ikke. Ifølge oplysninger fra kommunerne falder det samlede antal ejendomme med erhvervs-mæssigt dyrehold med 1.300-1.500 ejendomme årligt. Men det er jo det, som får oppositionen til at sige – og det er jo heller ikke usædvanligt, for det er jo heller ikke korrekt – at det er en stigning; altså et fald er en stigning. I perioden 1992-2002 er antallet af husdyr målt i dyreenheder steget fra 2,4 millioner til 2,5 millioner, og her taler man om en voldsom stigning. Det vil jeg nu ikke opfatte som en voldsom stigning.

Det, som man ikke beskæftiger sig så meget med, er jo det, der er det egentlige problem på svineområdet, det er lugten, og det er jo den, regeringen gør noget ved. Man har lavet en gyllehandlingsplan, som skal være med til at fjerne lugten og nedbringe generne, sammen med Landsforeningen af Gylleramte. Se, det var det, man skulle have beskæftiget sig med her.

Så egentlig er det jo en fantastisk præstation, oppositionen her har leveret i dag. Man har stillet en forespørgsel om vandmiljøplan III, som man har trukket, fremsat et beslutningsforslag om kvælstofafgift, som burde være trukket, og det samme med det her beslutningsforslag, som jo også indgår i forhandlingerne om vandmiljøplan III. Så hvis man havde været seriøs, havde man også trukket det. Men det har samtidig det problem, at det ville være fuldstændig uden virkning, hvis det nåede at blive vedtaget, for så var det blevet overhalet indenom.

Hvordan synes oppositionen egentlig selv det går?

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hvis man skulle have nået en forbrødring – det bliver det så måske ikke, men så en fornuftig, fordomsfri debat – under den forespørgsel, som er blevet aflyst, så må jeg sige, at når man hører hr. Vesselbos gentagne polemiske angreb, som ingen hold har i virkeligheden, så tror jeg, det

var meget godt, at vi ikke fik den debat i formiddags.

I forhold til seriøsiteten i det her vil jeg bede hr. Vesselbo bekræfte, at det her beslutningsforslag er fremsat den 2. december 2003, altså for godt og vel 3 måneder siden. Det er ikke vores skyld, at det først kommer til behandling nu.

Jeg vil også bede hr. Vesselbo bekræfte, at der intet står om indholdet i vandmiljøplan III, der står bare, at nu skal vi have den rettidige omhu og tænke os om, indtil vi ser, hvad resultatet af vandmiljøplan III er. Jeg må bede hr. Vesselbo bekræfte begge dele.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu synes jeg ikke, vi skal afspore debatten ved at diskutere vandmiljøplan III, for det synes jeg hr. Torben Hansen er på vej til nu.

Hvornår det her er fremsat, er egentlig totalt ligegyldigt, det, der er interessant, er, at hvis man havde ment det her alvorligt, så fremsatte man da ikke et forslag, som ikke har en kina-mands chance for at blive realiseret i forhold til noget som helst. Det er da for mig at se spild af Folketingets tid.

Vi ved jo næsten med sikkerhed, at der vil være en aftale om vandmiljøplanen, inden det her bliver vedtaget engang hen i foråret. Så er det da dybt useriøst ikke at trække det. Så kunne man da have gjort det, som hr. Keld Albrechtsen gjorde i forbindelse med forespørgslen om vandmiljøplan III, så kunne man da have trukket det her, så vi ikke skulle stå og bruge tid på at diskutere noget, der ikke har en chance for at blive realiseret.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg vil endnu en gang bede hr. Vesselbo om at bekræfte, at det her forslag er fremsat i Folketinget – det står der klart i toppen af det – den 2. december 2003, og det var før, vi overhovedet havde en evaluering af vandmiljøplan II, og det var før, vi overhovedet var gået i gang med forhandlingerne om vandmiljøplan III.

Synes hr. Vesselbo ikke, at der tværtimod er tale om rettidig omhu, når vi siger, at vi ikke ved, hvilke reduktionsmålsætninger vi når i vandmiljøplan III for at forhindre, at vi kommer ud på gyngende grund, hvor vi ikke kan komme ind igen, så vi laver et moratorium, et midlertidigt svinestop, indtil vi har en aftale om vandmiljøplan III?

Kan hr. Vesselbo ikke bekræfte, at det her er fremsat den 2. december, inden evalueringen af vandmiljøplan II overhovedet var kommet?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg mener ikke, vi er på gyngende grund. Jeg mener, at den eneste, der er på gyngende grund i denne her sag, er hr. Torben Hansen, for det står jo her. Det behøver jeg ikke at bekræfte, man kan jo selv læse, at det er fremsat den 2. december, men det har faktisk ikke noget med denne her debat at gøre. For det, at det er fremsat den 2. december, forhindrer jo ikke hr. Torben Hansen m.fl. i at have trukket forslaget, så vi ikke skulle bruge tid på at diskutere et forslag, der slet ikke har nogen chancer for at få nogen indflydelse på noget som helst.

Jeg synes da, det er helt fair, at man fremsætter et forslag om et stop for svinefarme. Det synes jeg da er fair, det kan vi diskutere. Men at fremsætte et forslag, som man positivt ved er fuldstændig hen i vejret, og som ikke har nogen chance for noget som helst, er simpelt hen uprofessionelt og mangel på faglig kvalitet i det politiske arbejde.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil tillade mig at gå videre end den debat, som hr. Torben Hansen og hr. Vesselbo netop har haft, selv om jeg må sige, at også mig undrer hr. Vesselbos tone lidt. Men det kunne jo være interessant at tage en mere saglig drøftelse, når vi nu under alle omstændigheder er her.

Relevansen af at indføre et midlertidigt stop, og ikke bare et midlertidigt stop i forbindelse med vandmiljøplan III, som vi jo stadig væk mener er en god idé, kan ses ud af, at der i alt bliver givet 2.500 tilladelser om året, så alene i de måneder, vi forhandler det her, bliver der altså givet over flere hundrede tilladelser, så mindre relevant er det jo altså heller ikke.

Nuvel, hvis hr. Eyvind Vesselbo synes, det er irrelevant, så lad os tale om de nye ting, der er sket, nemlig at vi åbenbart ikke har styr på antallet af svin her i landet. Synes hr. Eyvind Vesselbo, det er en god idé på baggrund af de nye oplysninger, der er kommet, at indføre et stop, mens vi fik talt op, hvilket ministeren netop siger man vil gå i gang med, men som jo også vil tage nogle måneder?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu forholder jeg mig altså til det, som er på dagsordenen her, nemlig det, der står i forslaget:

»Folketinget opfordrer regeringen til at indføre et øjeblikkeligt stop for etablering og udvidelse af svinebedrifter, indtil en ny aftale om Vandmiljøplan III er indgået.«

Altså før man kan gennemføre det her, skal det jo vedtages. Og det vil sige, at det, hr. Martin Lidegaard lige stod og sagde, at indtil vi får vedtaget vandmiljøplan III og laver en aftale, så bliver der givet alle de her tilladelser, ændrer jo ikke ved, at før vi kan tage det her seriøst, så skal det jo vedtages, og det bliver det sandsynligvis, efter at der er indgået en aftale om vandmiljøplan III.

Så jeg forstår slet ikke, hvad det er, hr. Martin Lidegaard vil have mig til at drøfte. Jeg holder mig til det, der er fremsat her også af hr. Martin Lidegaards parti. Men hr. Martin Lidegaard vil altså ikke stå ved det mere, nu er det noget andet, vi skal drøfte. Prøv nu lige at komme med det, der er indeholdt i det her.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg skal forstå det sådan, at hr. Eyvind Vesselbo overhovedet ikke ønsker at diskutere spørgsmålet om et stop for udvidelse af svinefarme eller ej.

Hvad synes hr. Eyvind Vesselbo om tanken om at indføre et svinestop på baggrund af, at vi nu har fået yderligere bevis for, at vi ikke aner, hvad der egentlig foregår på danske svinefarme, og derfor ikke ved, hvad påvirkningen bliver på vandmiljøet, og at man, indtil man har fået sikkerhed for, hvad der egentlig foregår, så indfører et stop? Vil hr. Eyvind Vesselbo slet ikke svare på det?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, det vil jeg meget gerne svare på, for jeg vil meget gerne diskutere svinestop også med hr. Martin Lidegaard, og det kommer vi nok også til i de videre forhandlinger om vandmiljøplan III – eller måske ikke svinestop, men i hvert fald noget i retning af det.

Men det, der er problemet her, er jo faktisk ikke det, der er på dagsordenen. Det er ikke svinestop, det er svinestop under nogle ganske bestemte forudsætninger. Og jeg forstår ikke, at det ikke er det, hr. Martin Lidegaard gerne vil

diskutere; at vi skal gøre det, inden vandmiljøplan III-forhandlingerne er afsluttet. Så må hr. Martin Lidegaard jo sammen med vennerne i oppositionen fremsætte et beslutningsforslag eller stille en forespørgsel, hvad man nu vil, hvor man kan drøfte det, som hr. Martin Lidegaard spørger mig om, nemlig svinestop. Men det er bare ikke det, der er sagen her.

Derfor synes jeg da, det er helt reelt, at jeg tager stilling til det forslag, der er fremsat her, og diskuterer det forslag og bare kommenterer det og siger, jamen det er jo helt hen i vejret.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):
Jeg begynder, tror jeg, lidt at forstå, hvorfor hr. Eyvind Vesselbo var så skuffet over, at forespørgselsdebatten blev trukket tilbage. Man får den klare fornemmelse, at hr. Eyvind Vesselbo havde forberedt en 3 timers udskældning af oppositionen, og det blev han snydt for, og nu forsøger han så alligevel at komme ind med lidt af det her hen under aften. Men det skal så være hr. Vesselbo vel undt, det kommer vi nok ikke længere med i dag.

Men når nu det forslag er blevet fremsat af Socialdemokratiet, De Radikale og SF, så forstår jeg det sådan, at det var, fordi man gentagne gange – også på et tidligere tidspunkt end december – havde opfordret regeringen, det havde Enhedslisten også, til at gå ind og udvise rettidig omhu og indføre et midlertidigt stop, således at vi efterfølgende ville få nemmere ved at løse problemerne, fordi vi så ikke havde givet en række tilladelser, som det måske så viste sig at vi skulle til at trække tilbage. Så kan hr. Eyvind Vesselbo sige, at det ikke bekymrer ham, men det er da relevant nok at diskutere det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Men det bekymrer formanden, at tiden går så meget ud over det tilladte.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):
Jo, men forureningen bekymrer mig. Det bekymrer mig, hvis nogle ikke overholder lovgivningen og ikke har det antal svin, som de skal have. Men jeg synes da ikke, man kan fortænke mig i, at jeg seriøst tager stilling til det her forslag.

Når nu vi har behandlet det her, så skal det tilbage til Miljøudvalget – det ved hr. Keld Albrechtsen, for han har siddet længere i Folketin-

get, end jeg har – og vi skal gennemgå det her. Jamen når vi nu når til et eller andet tidspunkt i april måned, hvor der er indgået en vandmiljøaftale, hvad så med det her? Skal vi så vedtage noget, som ikke kan lade sig gøre? Det er jo sådan set min bekymring i forbindelse med det forslag her.

Jeg har ikke noget formål i at – jeg ved ikke, om jeg hørte rigtigt – hænge oppositionen ud. Jeg mener, at det klarer oppositionen glimrende selv, og det behøver jeg sådan set ikke at hjælpe til med.

Kl. 19.40

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Eyvind Vesselbos polemiske åre er helt uforlignelig i dag. Han kan slet ikke stoppe. Nu vil jeg ikke risikere at opmuntre ham yderligere, for han er jo godt i gang.

Men jeg vil bare spørge hr. Eyvind Vesselbo: Hvis det nu er sådan, at der ligger et forslag, som går ud på at løse et problem, nemlig at noget kan komme ud af kontrol, og hr. Vesselbo mener, at der er noget med nogle datoer, der er grebet forkert an i det forslag, er det så ikke muligt i udvalget at lave tilpasninger af det forslag, formulere det sådan, at vi har et midlertidigt svinestop i en periode, f.eks. indtil vi ser de målinger, som ministeren henviser til der skal belyse forholdet, og om vi kan klare vandrammedirektivet og opfylde de ting?

Det synes jeg da ville være fornuftigt, og derfor havde jeg da forventet, at hr. Eyvind Vesselbo ville gå seriøst ind i den debat og tage stilling til, om det er nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Der mener jeg så, at hvis man skal gå seriøst ind i en debat om et forslag, og det er faktisk det jeg har prøvet, så skal forslaget jo også være seriøst. Jeg tager udgangspunkt i det her, men jeg synes da, at det, hr. Keld Albrechtsen siger, er fint. Jeg vil meget gerne være med til at drøfte det her videre i udvalget.

Men det er klart, at vi må tage tingene seriøst, og jeg kan forstå, at hr. Keld Albrechtsen allerede nu kommer med et ændringsforslag om faktisk at fjerne indholdet i det her forslag, for det,

det går ud på, er, at der skal være et midlertidigt svinestop, indtil vi har en vandmiljøplan III-aftale. Det er jo det, det går ud på. Hvorfor vil hr. Keld Albrechtsen stille et ændringsforslag, når han vil lave hele forslaget om?

Så fremsæt dog et nyt forslag. Det må jo egentlig være det, der er udgangspunktet. Man kan da ikke stå her og sige, at nu vil man gerne lave et ændringsforslag, som egentlig laver om på hele indholdet. Jeg tror, at alle, der hører denne her debat, nok kan forstå, hvor problematisk det er at fremsætte et forslag, som man allerede nu ved at hr. Keld Albrechtsen vil komme med et ændringsforslag til, som laver det om til noget helt andet.

Så er det jo, at jeg får ret i det, jeg siger: Vi står og diskuterer noget, som måske kun vil være tidsspilde.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Hr. Vesselbo gør meget ud af at sige, at det skal være seriøst, og at han holder sig til det her beslutningsforslag i sine vurderinger.

Jeg synes måske, at hr. Vesselbo i stedet for prøver at nedgøre forslaget, og det gør han bl.a. ved at manipulere eller i hvert fald komme tæt på at manipulere med forslaget.

Hr. Vesselbo siger nemlig, at der står i forslaget, at der bliver flere og flere svinebesætninger, og det siger hr. Vesselbo jo ikke er sandt. Det er fuldstændig rigtigt. Det er ikke sandt, at der bliver flere og flere svinebesætninger. Men jeg vil godt bede hr. Vesselbo om at vise mig, hvor det er, at der står i forslaget, at der bliver flere og flere svinebesætninger.

Jeg kan godt se, at der står i forslaget, hvad der også er ganske rigtigt, at der bliver flere og flere ansøgninger om udvidelser, men der står faktisk ikke noget om det andet, så vidt jeg kan se. Så vil den meget seriøse hr. Vesselbo lige påvise, hvor det er, der står, at der bliver flere besætninger?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo sådan, at man skal lytte til, hvad jeg siger, og det er også sådan, at jeg har skrevet ned, hvad jeg sagde. Jeg sagde ikke, at der stod i forslaget, at der blev flere og flere svinebesætninger, for hvis jeg havde sagt det, så var situationen en helt anden.

Det, jeg sagde, var: Der tales meget om, at der bliver flere husdyrbedrifter. Det passer ikke.

Ifølge oplysninger fra kommunerne falder det samlede antal ejendomme med erhvervsmaessigt dyrehold med ca. 1.300-1.500 ejendomme årligt. Se, det er jo noget helt andet. Så hvem er det, der manipulerer, må jeg spørge hr. Kristen Touborg.

Jeg ved jo, hvad jeg siger, det kan være, hr. Kristen Touborg ikke hørte helt efter, men jeg kan læse det op igen, for jeg ved jo, at hr. Kristen Touborg nok har et spørgsmål mere. Så jeg vil bare læse det her op igen.

Som jeg sagde, er det jo ganske givet sådan, at oppositionen vil få det fald på 1.300-1.500 ejendomme årligt til at udvise en stigning, og det er jeg ikke enig i, for et fald er vel et fald.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Kristen Touborg igen, sidste gang.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Hvad hr. Vesselbo sagde og ikke sagde, kan vi jo så se i Folketingets forhandlinger i morgen. Det vil stå der.

Jeg har et spørgsmål mere. Jeg vil godt høre, hvad Venstre vil gøre ved de besætninger, som ministeren nu ikke vil kontrollere. Ministeren vil gå ud og kontrollere de 600 største besætninger, men hvad vil Venstre gøre for at sikre, at der ikke er overproduktion i den øvrige del? Der er en hel del besætninger ud over de 600. Hvad er det Venstres tanke, man vil gøre for at sikre, at vi ikke bibeholder den overproduktion, der tilsyneladende ser ud til være i en række besætninger?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Der mener jeg jo, at ministeren var ganske klar i sit svar på de spørgsmål, der kom. Ministeren sagde vist noget i retning af, nu vil jeg ikke citere det direkte, at det er helt uacceptabelt, at der er nogle, der producerer for mange svin, at det er helt uacceptabelt, hvis det fortsætter, at det vil ministeren gribe ind over for, og at det har ministeren grebet ind for over for.

Kl. 19.45

Jeg forstod også, at hr. Martin Lidegaard fra Det Radikale havde konstateret, at det havde ministeren gjort, og gav det en anerkendende bemærkning.

Så jeg er fuldkommen på linje med ministerens svar til hr. Martin Lidegaard og til andre i

det her spørgsmål, nemlig at vi selvfølgelig skal have stoppet den produktion, der ikke er lovlig.

Det må være svar på det spørgsmål, som hr. Kristen Touborg stillede mig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Vesselbo.

Så vil vi se hr. Jørn Dohrmann som ordfører på talerstolen.

Jørn Dohrmann (DF):

Efter denne her debat kan man jo roligt spørge, hvordan forslagsstillerne egentlig synes det går.

Jeg vil i hvert fald starte med at sige, at som vi alle sammen ved, er vi jo ved at diskutere og prøve at se, om vi kan blive enige om en vandmiljøplan III. Derfor er det også lidt mærkeligt, at man nu ligesom vil begynde at drive klapjagt på en bestemt gruppe i dansk landbrug. Som vi alle kan se i beslutningsforslaget, vil man sætte spørgsmålstegn ved, om Danmarks natur kan bære flere svin.

Her må jeg så spørge forslagsstillerne, hvad der egentlig er sket i de sidste år. Er det samlede antal dyreenheder måske steget? Nej, man skal jo egentlig regne med, at man skal tælle både køer, høns, mink og alle de her dyr med i den her oversigt, og når man gør det, jamen så er der egentlig ikke sket det helt store med antallet af dyreenhederne.

Som sagt ved vi alle, der har fulgt lidt med, at det totale antal svin måske er steget, men antallet af køer er så faldet. Derfor må vi regne med, at det samlede antal dyreenheder i det store hele egentlig er uændret, og når vi diskuterer vandmiljøplan III, er det vigtigt, at man ser på den reelle miljøbelastning.

Vi skal frem til, at det kan betale sig at tage hensyn til miljøet. Det skal kunne betale sig at tage hensyn til naturen og til drikkevandet og til de omgivelser, der er på landet. Derfor er Dansk Folkeparti også glad for, at vi nu har startet en proces med de her naturparker, hvor vi i de næste år vil følge udviklingen og se, hvad det er der kommer frem, og hvad vi kan gøre i de her områder, og ikke mindst, hvilke regler der skal indføres specielt for de her områder, og om der skal være specielle regler.

Jorden er jo også meget forskellig fra landsdel til landsdel, f.eks. også i habitatområderne.

Dansk Folkeparti ønsker at se hele den danske natur så bredt som muligt, og derfor skal man jo også se på miljøbelastningen totalt set. Derfor er det også rimeligt, at man ser på, om

boligejere, der bliver generet af at få store værdinedsnit på deres huse, kan få erstatning i fremtiden. Som vi har hørt fra mange store svinefarme, der ligger tæt på de huse, er der store problemer på det område. Jeg er glad for, at der er sket fremskridt med Nabogeneudvalget, og det er selvfølgelig en god ting, men det er nogle af de ting, vi bl.a. skal have rettet op på, sådan at borgerne ikke føler deres retssikkerhed krænket på det her område.

Et stop for svineproduktionen i Danmark vil jo også betyde et tab af arbejdspladser i Danmark, og det er ikke det, vi har brug for lige nu. Vi vil gerne have mere gang i hjulene, så Dansk Folkeparti kan ikke støtte det her forslag.

Det bekymrer mig også, at svinebrugene har nogle store problemer med deres overproduktion, som vi har hørt i de sidste par dage. Det vil vi selvfølgelig også tage hånd om, og vi er glade for, at miljøministeren allerede på nuværende tidspunkt har meldt så klart ud, at her skal der ske noget. her skal der være konsekvens. Vi må ligesom forvente, at der bliver oprettet nogle, jeg vil kalde det lige linjer, så vi får den kontrol, der skal til, så det ikke er overladt til tilfældighederne, hvor stor produktionen egentlig er på de enkelte gårde.

Men vi kan ikke støtte beslutningsforslag nr. B 83.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er jo rigtigt, hvad ordføreren siger, at antallet af dyreenheder ikke er steget voldsomt i de senere år, men det er en opgørelse, der går på hele landet.

Jeg vil godt høre Dansk Folkepartis ordfører, om man er opmærksom på, hvordan stigningen i antal dyreenheder er i de enkelte områder, for det betyder jo en del, at der er nogle områder, f.eks. Viborg og Ringkøbing Amter, hvor dyretykket er væsentlig større, og dermed får de jo altså en meget stor belastning af nærmiljøet, og de mennesker der har ikke meget gavn af, at trykket ikke er steget i hele landet, når de i nærmiljøet har et meget stort tryk.

Kl. 19.50

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det er korrekt, og det er derfor, man i amterne skal se på den kumulative effekt, altså på den samlede effekt, i de enkelte amter, hvordan stigningen sker her, om der er for mange svin eller

andre dyreenheder i de enkelte områder. Det synes vi jo er godt at de skal tage hensyn til.

Derfor er det jo også vigtigt, at vi har hånd i hanke med de syndere, der viser sig ikke at overholde de miljøgodkendelser, de nu engang har fået, og derfor er jeg glad for, at miljøministeren i dag endnu en gang har meldt så klart ud, at her skal der skrives ind. Man starter med de 600 store bedrifter, kan man kalde det, dem, der har VVM-godkendelser. Jeg synes, at det er godt, at man skrider ind her. Jeg er sikker på, at viser det sig, at mange andre ikke overholder de regler, der er på det her område, så vil ministeren også gribe ind over for dem. Jeg tror, at det her kun er starten, og vi vil presse på, for vi vil ikke acceptere, at folk kommer i klemme på denne her måde.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Touborg, sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Netop det sidste, ordføreren var inde på, om ministerens løfte om at få styr på de 600 største svineproducenter har vi også markeret at vi er glade for at han går ind og gør, hvis der ellers bliver ordentligt styr på det, men det er lidt vigtigt for os, at man også kigger på resten. Der kan jeg så forstå på ordføreren, at det vil man også gå ind og kigge på, selv om ministeren jo i første omgang ikke kigger på mere end de 600. Ordføreren siger jo, at han er sikker på, at ministeren vil kigge på det.

Hvis ministeren nu alligevel ikke rigtig får styr på det, vil Dansk Folkeparti så hjælpe os andre med at sikre, at vi får stoppet den overproduktion, der foregår, også på de mindre bedrifter?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Vi vil se på alle de ting, der bliver fremlagt. Om vi bliver enige om, hvordan metoden skal være over for de her folk, som ikke vil holde sig til de miljøregler, må vi jo også se på til den tid, der skal jo igen foregå nogle forhandlinger. Men jeg synes jo samtidig, at hr. Kristen Touborg også skal forholde sig til det her beslutningsforslag, som er fremsat, og som vi egentlig skulle svare på.

Der er det bare, jeg må sige, at det jo egentlig er et stop for udvidelser, indtil man har indgået en ny aftale om vandmiljøplan III, og det synes

jeg ikke at man egentlig har stillet så mange spørgsmål til. Jeg synes, at det er gået ud over nogle andre ting, men det er også godt, at vi får det hele belyst her fra talerstolen, men til B 83 må vi sige nej.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Dohrmann:

Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde med at se på, hvordan det er med specielt den vinkel, at der er givet ret mange tilladelser til udvidelser i de senere år, over et par tusinde pr. år. Spørgsmålet om, hvorvidt det kan blive aktuelt, at det offentlige kan komme til at betale tilbage for sådanne udvidelser, der er givet, for at sikre naturen og miljøet, er jo blevet rejst her.

Jeg har også spurgt miljøministeren, om der var en frist på de screeningstilladelser, der bliver givet, og jeg forstod ministeren sådan, at det troede han nok at der var, men vi ville få det skriftligt efterfølgende. Jeg vil jo sige, at hvis det er tilfældet, at der er frist på, så hjælper det noget. Jeg tror jo faktisk, at der er ansøgt om en hel del udvidelser, hvor det ikke sådan helt alvorligt er tænkt igennem, om de bliver gennemført, men for en sikkerheds skyld kan man jo lige så godt få søgt om de her udvidelser.

Så må jeg sige, at der i alt fald i nogle amter administreres på den måde, at der ikke er frist på, og derfor er det ret vigtigt at få styr på, om den frist er der eller den ikke er der, for der kan jo måske også være noget juridisk i, at man skulle se at få det skrevet ind i de tilladelser, hvis det er tilfældet, at der er tidsfrist på dem.

Kl. 19.55

Jeg er i modsætning til ministeren ikke nær så sikker på, at der er styr på svineproduktionen. Jeg synes heller ikke, at de tilkendegivelser, der er givet herfra fra både Venstres og Dansk Folkepartis ordførere, sikrer, at der er styr på den svineproduktion, vi har, samt styr på overproduktionen. Det er jeg ikke sikker på er tilfældet.

Jeg synes, at ordførerne går noget uden om spørgsmålet og er med på, at ministeren har lovet, at kommunerne skal ud og lave en konkret og ordentlig kontrol af de allerstørste. Det ser vi naturligvis frem til sker. Men det er jo så kun de 600 største, der her er tale om. Jeg har faktisk ikke rigtig hørt ministeren give tilsagn om, at man også vil gå resten af svineproducenterne igennem.

Jeg har lidt svært ved at forstå, at det ikke skulle være ret nemt at klare den kontrolopgave. Så vidt jeg kan se, ville det løse en meget stor del af det, hvis bare slagteritallene var i kommunerne. Men hvorom alting er, skal der ingen tvivl herske om, at vi mener, at vi herfra skal pålægge kommunerne at foretage en sådan kontrolopgave, og hvis det indebærer, at kommunen i forhold til de kommunale økonomiaftaler har penge til gode i staten, må vi jo se på det. Vi skal bare have det på plads. Det kan altså ikke være rigtigt, at vi skal blive ved med at belønne forbryderne og straffe dem, der følger loven.

Jeg tror ikke, at det er alle landmænd, der gør det her, det tror jeg langtfra det er, men der er nogle, der gør det, og det er måske mere omfattende, end man umiddelbart tror, og så er der altså et ret stort behov for, at vi gør noget ved det.

Jeg skal lige slutte af med en bemærkning til, at ministeren sagde, at der ikke var nogen stor stigning i antal dyreenheder – fra 2,4 til 2,5 millioner, tror jeg ministeren sagde. Det er jo så opgjort for hele landet. Jeg vil godt bemærke, at det er sådan, at der regionalt er væsentligt hårdere tryk på, hvad angår dyreenheder, og at det jo dér har stor betydning for naboer og nærområde, at der er nogle ret store stigninger i antal dyreenheder. Jeg vil godt bede ministeren om at fremskaffe de regionale tal, så vi får styr på, hvordan det egentlig ser ud.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg skal gøre det ganske kort. Da hr. Eyvind Vesselbo havde meget travlt med at kritisere, at vi overhovedet har fremsat forslaget, vil jeg gerne starte med at sige, at dette forslag jo blev fremsat den 2. december i håb om at få det vedtaget så hurtigt, så det faktisk kunne nås, inden vi gik i gang med vandmiljøforhandlingerne.

Så vil jeg bare sige, at et svinestop opfatter vi som et muligt virkemiddel i den vandmiljøhandlingsplan, som vi nu skal diskutere, og jeg forstod også på hr. Eyvind Vesselbo, og det er jeg glad for, at han også er klar til at diskutere det.

Jeg vil også være den første til at medgive, at et sådant svinestop kan have mange former. Man kan lave totalt svinestop, man kan også gå ind og lave regionale svinestop, hvor der er en meget stor belastning i forvejen; det skal ikke gå

ud over de regioner, hvor der ikke er så stor en belastning i dag.

Man kan som et minimum, som hr. Kristen Touborg var inde på, i hvert fald sikre sig, at de tilladelser, man giver, er tidsbegrænsede, hvis de ikke bliver udnyttet. Det tror jeg at man meget hurtigt kunne blive enig om at man egentlig burde gøre for alle tilladelser. Det vil være en helt rimelig iværksættelse at gøre det.

Når vi har syntes, at det var værd at fremme debatten om et totalt svinestop, er det simpelt hen, fordi vi tror, at mange borgere sammen med os har den bekymring, at vi ikke har helt styr på antallet af svin i Danmark, og de tal og oplysninger, der kommer frem i disse dage, bekræfter os lidt i den frygt. Indtil man har det, mener vi, det er fornuftigt at lægge et låg på, så vi ikke risikerer at skulle bruge dumme penge på at købe tilladelser tilbage, som aldrig skulle have været givet.

Kl. 20.00

Keld Albrechtsen (EL):

Vi vil gerne fra Enhedslistens side sige tak til forslagsstillerne, fordi de har fremsat dette forslag. Egentlig burde det være kommet fra regeringen, for det er jo som udgangspunkt regeringens ansvar at sikre, at der ikke i en periode, hvor der er lagt op til vandmiljøforhandlinger, bliver givet for mange tilladelser, som efterfølgende viser sig ikke at være givet på et bæredygtigt grundlag.

I virkeligheden var det jo de tre partier, der fremsatte forslaget, som gjorde det arbejde, som regeringen på det tidspunkt burde have gjort. Men det skal de tre partier da takkes for, og på den baggrund bliver hr. Eyvind Vesselbos bemærkninger i debatten jo direkte malplacerede, men lad polemikken ligge.

Vi synes, at der er et godt afsæt i det her forslag til at diskutere, hvordan vi kommer videre. Hvordan kan det indgå i en vandmiljøplan at få sat et loft? Det kan, som hr. Martin Lidegaard var inde på det, tænkes i flere former.

Vi har været meget optaget af at kigge på en regional model, det vil jeg gerne sige, hvor man kunne forestille sig, at man gik ind og lavede et loft i de amter, hvor belastningen ligger over gennemsnittet, og hvor belastningen er meget stor og meget problematisk for de mennesker, der rammes af lugtgenerne, og for miljøet. Men det er også, og det var hr. Touborg inde på under en tidligere debat, fordi vi har et stort dyrevelfærdsproblem på disse svinefarme.

Vi er meget positive over for, at der med det her forslag åbnes for et videre arbejde med at udvikle en model, således at vi her i Danmark kan komme en bæredygtig svineproduktion nærmere; en svineproduktion, som både tager hensyn til miljø, naboer og dyrevelfærd, og som selvfølgelig har det elementære indhold i sig, at lovgivningen skal overholdes, således at de mange sager, der beklageligvis er dukket op, hvor man overtræder reglerne, bliver bragt under kontrol. Det spørgsmål kan jeg så forstå at ministeren også er optaget af.

Men jeg håber, at regeringen vil lytte til intentionerne bag det forslag, som de tre partier har fremsat. Det vil vi i hvert fald gøre i Enhedslisten, og vi vil gå positivt ind i at få det videreudviklet som en del af vandmiljøplanen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ordføreren for forslagsstillerne.

Torben Hansen (S):

Jeg kan starte med at takke den strøm af partier, der ud over forslagsstillerne har sagt, at det her er et godt forslag. Forslaget er faktisk både et meget simpelt forslag og også et godt forslag, som alle i princippet burde kunne sige ja til, for der er udelukkende tale om en pause, så længe vi ikke kender resultatet af vandmiljøplan III-forhandlingerne.

Vi har jo set det i den offentlige debat og alle mulige andre steder. Det har sådan set ikke skortet på advarsler om eksempelvis hollandske tilstande, hvor den hollandske stat har været ude og bruge store milliardbeløb på at tilbagekøbe tilladelser, der er givet tidligere. Det, der blev advaret om, var, at hvis vi ikke passede på, hvis vi ikke udviste rettidig omhu, risikerede vi rent faktisk også herhjemme at komme til at stå over for den samme risiko.

Antallet af dyreenheder er svagt stigende, men antallet af ansøgninger om udvidelse er stort. Miljøministeren har jo læst tallene op, det er godt og vel 2.000 her i 2002-2003. Oven i det skal så lægges tallene, som jo også er blevet aktualiseret i dag, for de temmelig mange ulovlige svin – kan man sige – der findes rundt omkring.

EF's vandrammedirektiv er jo på vej – man kan altid diskutere, hvornår vi så når frem til det, jeg synes måske, at der er nogle ting i selve implementeringen, der begynder at gå lidt langsomt, men skidt nu med det – og det vil angive nogle klare mål om den økologiske tilstand, som vi herhjemme skal leve op til, og mål, som sand-

synligvis vil være en skærpelse af de målsætninger, som amterne allerede har i dag, og målsætninger, hvor vi bl.a. af den evaluering, der har været af VMP II, kan se, at der ikke engang bliver levet op til i dag.

Kl. 20.05

Der vil derfor, hvis vi ikke udviser rettidig omhu, være et usædvanligt stort spild af skatteborgerpenge, hvor staten skal ud og tilbagekøbe nogle af de tilladelser, der bliver givet i dag. Det er jo i princippet den helt omvendte verden, og det har sådan set intet at gøre med eksempelvis regeringens mantra, som hedder mest miljø for pengene. Her vil der, hvis det er denne situation, vi ender i, blive tale om mindst miljø for penge. Så forslaget er skam også en håndsrækning til regeringen.

Nu har vi set, at regeringen desværre ikke vil gå med til et svinestop. Men det her forslag er jo også, som jeg sagde i indledningen, et svinestop, så længe der ikke er en aftale om VMP III. Så må vi se, hvad VMP III ender med.

Det er umanerlig ærgerligt, at der ikke er et flertal for forslaget, og jeg synes også, det er ærgerligt for regeringen, at vi desværre ikke kan vise rettidig omhu. Vi risikerer, hvis vi ikke lige bremser op og ser på, hvad vi er i gang med, og hvad det er for målsætninger, der vil være for de kommende år, at skubbe en kæmpe regning foran os, og det tror jeg ikke at nogen kan være interesseret i.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ønsker miljøministeren ordet? ... Nej. Er der flere, der ønsker ordet? Det var, som om ministeren stod og var klar til at gå på talerstolen. Det var derfor, jeg spurgte.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Først behandling af beslutningsforslag nr. B 96:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af boliger mod støj.

Af Morten Homann (SF) m.fl.

(Fremsat 16/12 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

I den senere tid har både implementering af støjdirektivet og regeringens vejstrategi været i fokus her i Folketinget og i medierne. EF's støjdirektiv skal være implementeret i Danmark den 18. juni 2004, og lovforslaget med bemyndigelse til implementering blev første behandlet den 22. januar i år.

Den 28. november sidste år offentliggjorde regeringen sit forslag til vejstøjsstrategi, og debatten i dag er afledt heraf. I Danmark er 150.000 boliger stærkt støjbelastet. Støj fra vejtrafik er et miljø- og sundhedsproblem. Alligevel har Danmark aldrig haft en samlet strategi, som kunne målrette indsatsen mod støj. Jeg er meget tilfreds med, at vi nu med vejstøjsstrategien har fået et solidt teknisk grundlag for det fremtidige arbejde.

Regeringen har med vejstøjsstrategien skabt rammen for de ansvarlige myndigheders støjarbejde, bl.a. med ti konkrete statslige initiativer. Vi har i tråd med, at denne regering ønsker mest miljø for pengene, skabt overblik over de omkostningseffektive virkemidler. I dag ved vi, at der er gode muligheder for at tilrettelægge en langsigtet indsats, der giver samfundsøkonomisk overskud.

Over 90 pct. af de støjbelastede boliger ligger langs kommune- og amtsveje, og her ligger ca. 85 pct. langs kommuneveje. Med den eksisterende ansvarsfordeling mellem staten, amter og kommuner er det staten, der har ansvaret for den støjrelaterede indsats på statsvejene, mens indsatsen på de amtslige og kommunale veje er amternes og kommunernes ansvar.

Regeringen vil understøtte vejstøjsstrategien gennem fremtidige trafikinvesteringer på statsvejene. Eksempelvis er der afsat 190 mio. kr. til støjdæmpende foranstaltninger ved udvidelsen af Motorring 3, og det svarer til omkring 10 pct. af anlægssummen.